

Projekt

z dnia 20 marca 2025 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR
RADY GMINY JABŁONNA**

z dnia 31 marca 2025 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2024r. poz. 1465 ze zm.) oraz art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 49)

Rada Gminy Jabłonna uchwala, co następuje:

§ 1. Uchwala się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027, w brzmieniu stanowiącym załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Jabłonna.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do uchwały Nr

Rady Gminy Jabłonna

z dnia 31 marca 2025 r.

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2025 - 2027

I. WSTĘP

Rodzina jest najważniejszą i podstawową grupą społeczną, na której opiera się całe społeczeństwo. Jest to naturalne środowisko życia dziecka, które ma największy wpływ na jego osobowość, w każdej sferze życia. To rodzina przekazuje dziecku swój system wartości i tradycje – ukierunkowuje jego aktywność i postępowanie na całe życie. Prawidłowo funkcjonująca rodzina może skutecznie przeciwdziałać niekorzystnym zjawiskom zarówno w okresie dzieciństwa, jak i w okresie dojrzewania. Konsekwentnie i z powodzeniem spełniająca swoje zadania rodzina, stanowi dla swych członków, przede wszystkim dzieci, źródło poczucia własnej wartości i bezpieczeństwa. Współczesne rodziny, często mają wiele trudności w odnalezieniu się w zmieniającej rzeczywistości. Coraz częściej dotyczą je zjawiska bezrobocia, ubóstwa czy przemocy oraz trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

W momencie pojawienia się dysfunkcji, instytucje i służby społeczne zobligowane są do podjęcia na rzecz rodziny określonych działań naprawczych i objęcia rodzin wsparciem i wszechstronną pomocą.

W tym celu powstał Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025–2027, opracowany w oparciu o ustawę o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9 czerwca 2011 r., którego podstawowym założeniem jest utworzenie spójnego systemu wsparcia dzieci i rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczych, w celu przywrócenia im zdolności do funkcjonowania, poprzez wzmocnienie roli i funkcji rodziny, rozwijanie umiejętności opiekuńczo–wychowawczych oraz zapewnienie bezpieczeństwa dziecku i rodzinie. Realizowane w ramach Programu zadania koncentrować się będą nie tylko na dziecku, ale również na całej rodzinie; szczególnie w sytuacjach, gdy dziecko umieszczone zostanie poza rodziną biologiczną, w celu umożliwienia mu powrotu do tej rodziny.

Realizacja Programu będzie możliwa dzięki utworzeniu systemu wsparcia obejmującego zaangażowania i współpracę osób, instytucji i podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny, działalności placówek wsparcia dziennego, rodzin wspierających, pomocy ze strony asystenta rodziny, organizowaniu poradnictwa specjalistycznego oraz działalności grup wsparcia.

Podstawa prawna realizowanego programu:

Realizując Program wspierania rodziny w gminie Jabłonna na lata 2025 – 2027 należy brać pod uwagę w szczególności:

1. Ustawę z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy (t.j. Dz. U. z 2025r. poz. 49)
2. Ustawę z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1283 ze zm.)
3. Ustawę z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1673)
4. Ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023r. poz. 2151 ze zm.)
5. Ustawę z dnia 25 lutego 1964 r. – Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz. U. z 2023r., poz. 2809 ze zm.)
6. Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (t.j. Dz. U. z 2024r. poz. 1829).

II. DIAGNOZA SPOŁECZNA

Liczba mieszkańców gminy Jabłonna na dzień 31.12.2024 roku wynosiła 19624 osób.

Diagnoza dotycząca rodzin mających problemy opiekuńczo-wychowawcze została dokonana w oparciu o dane Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Jabłonie.

Tabela nr 1: Główne powody przyznania pomocy w latach 2018 - 2020

Główne powody przyznania pomocy	2022		2023		2024	
	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
Ubóstwo	35	50	84	122	66	92
Bezdomność	6	6	10	10	9	9
Potrzeba ochrony macierzyństwa	12	53	8	26	2	5
W tym: wielodzietność	9	42	1	5	0	0
Bezrobocie	49	103	39	81	39	86
Niepełnosprawność	71	96	67	93	71	98
Długotrwała lub ciężka choroba	107	144	82	124	92	129
Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego ogółem	26	90	27	123	17	59
W tym: rodziny niepełne	19	51	17	70	14	42
Rodziny wielodzietne	9	47	11	53	4	23
Przemoc w rodzinie	2	4	0	0	1	3
Alkoholizm	5	5	0	0	1	1
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	1	1	2	2	0	0
Zdarzenie losowe	1	3	3	3	0	0

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Jabłonie

Tabela nr 2: Rodziny objęte wsparciem asystenta rodziny

Rok	2022	2023	2024
Liczba rodzin objęta wsparciem asystenta rodziny	22	19	16
Liczba asystentów rodziny	2	2	2

Źródło: Opracowanie własne GOPS w Jabłonie

I. CEL GŁÓWNY

Stworzenie optymalnych warunków do wychowywania dzieci w środowisku rodziny biologicznej oraz wspieranie rodzin dysfunkcyjnych w prawidłowym wypełnianiu obowiązków opiekuńczo-wychowawczych w gminie Jabłonna.

II. CELE SZCZEGÓŁOWE

1. Zapewnienie profesjonalnego wsparcia rodzinom biologicznym w prawidłowym pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczej.

2. Zapewnienie ochrony dzieciom w rodzinach zagrożonych przemocą.

Dla osiągnięcia powyższych celów będą prowadzone następujące działania:

1. Wspieranie rodziców w funkcji opiekuńczo-wychowawczej poprzez współpracę z asystentem rodziny.

2. Prowadzenie wszechstronnej pracy socjalnej z rodziną.

3. Podejmowanie działań w celu pozostawienia dzieci w rodzinie biologicznej oraz przywrócenie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej rodzinom biologicznym.

4. Organizowanie specjalistycznego poradnictwa.

5. Organizowanie warsztatów dla rodziców z zakresu edukacji finansowej – jak efektywnie zarządzać budżetem domowym.

6. Podejmowanie działań profilaktycznych sprzyjających umacnianiu rodziny (m.in. przez realizację projektów socjalnych).

7. Pomoc dydaktyczna dzieciom mających problemy w nauce m. in. poprzez usługi wolontariatu.

8. Organizowanie warsztatów kształtujących rozwój uzdolnień i zainteresowań dzieci, zapobiegających marginalizacji i propagujących prawidłowe zagospodarowanie czasu wolnego.

9. Organizowanie warsztatów dla rodziców wzmacniających ich kompetencje rodzicielskie (np. jak wychowywać dzieci bez przemocy).

10. Współpraca z instytucjami, stowarzyszeniami, organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny.

III. ADRESACI PROGRAMU

Program skierowany jest do rodzin z gminy Jabłonna ze szczególnym uwzględnieniem rodzin niewydolnych wychowawczo.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Program będzie realizowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jabłonie we współpracy z instytucjami realizującymi zadania w zakresie wspierania rodziny oraz pełniącymi funkcje wspierające:

1) Urząd Gminy w Jabłonie

2) Placówki oświatowe

Realizatorzy programu przy realizacji zadań wynikających z programu powinni współpracować z jednostkami i organizacjami takimi jak:

1) Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Legionowie

2) Placówki systemu opieki zdrowotnej

3) Komisariat Policji w Jabłonie

4) Zespół Interdyscyplinarny d.s. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminy Jabłonna

5) Sąd Rejonowy w Legionowie

6) Organizacje pozarządowe

V. OCZEKIWANIA I REZULTATY

- 1) Poprawa funkcjonowania społecznego dzieci, młodzieży i rodzin ze środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym.
- 2) Zminimalizowanie liczby dzieci kierowanych do pieczy zastępczej.
- 3) Zwiększenie dostępności rodziny do poradnictwa specjalistycznego.
- 4) Nabycie przez rodzinę umiejętności i wiedzy na temat właściwego rozwiązywania konfliktów emocjonalnych, wewnątrzrodzinnych oraz w odniesieniu do dzieci właściwe rozwiązywanie konfliktów w środowisku szkolnym i grupie rówieśniczej.
- 5) Zwiększenie kompetencji społecznych rodziców, w szczególności rodzicielskich i opiekuńczo-wychowawczych.
- 6) Wzrost aktywności rodzin oraz poziomu ich zaangażowania w życie społeczne i zawodowe.
- 7) Skuteczniejsze i efektywniejsze wykorzystywanie istniejących zasobów

VI. ŹRÓDŁA FINANSOWANIA PROGRAMU

Finansowanie Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminy Jabłonna, dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych źródeł.

VII. MONITORING I EWALUACJA PROGRAMU

Miejscem realizacji Programu jest obszar gminy Jabłonna. Koordynatorem jest Wójt Gminy Jabłonna. Monitoring będzie polegał na zbieraniu i analizowaniu informacji dotyczących realizowanych zadań w ramach Programu.

Do oceny zostaną wykorzystane następujące mierniki:

- liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny,
- liczba dzieci w rodzinach objętych asystą,
- liczba dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- liczba dzieci, które powróciły do rodzin biologicznych z pieczy zastępczej,
- liczba rodzin z różnego rodzaju problemami, w tym opiekuńczo wychowawczymi objętych pracą socjalną, wsparciem z systemu pomocy społecznej,
- liczba przedsięwzięć realizowanych w ramach działalności edukacyjnej,
- liczba programów i kampanii społecznych, w których brano udział.

Monitoring i ewaluacja Programu umożliwi:

- rozpoznanie ilościowe rodzin wymagających pomocy;
- wyznaczanie kierunków działań z rodziną;
- wskazywanie jednostek współpracujących oraz określenie ich zadań;
- ocenę rezultatów prowadzonej pracy na rzecz rodziny.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości. W lokalnym systemie działań w obszarze rozwiązywania problemów społecznych wszystkie podmioty są ważne i należy brać ich opinię pod uwagę. Tak rozumiana współpraca zapewni pełne i kompleksowe działanie na rzecz wsparcia dziecka i rodziny.

VIII. PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2025-2027 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami. Niezbędne jest

systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności.

Aby osiągnąć zamierzone cele w realizację programu powinny włączyć się aktywne instytucje, placówki i organizacje, które swoimi działaniami wspierają dzieci i rodziny.

Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa socjalnego, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 oraz art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowywanie i realizacja trzy letniego programu wspierania rodziny.

Celem Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest tworzenie warunków do udzielania kompleksowej pomocy oraz wsparcia dla rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo wychowawczych a także dążenie do zmiany i poprawy jakości życia rodzin i dzieci. Do osiągnięcia zamierzonych celów programu potrzebna jest ścisła współpraca pomiędzy instytucjami zajmującymi się problemami społecznymi.

Instytucje oraz organizacje powinny wypracować sprawny i efektywny system działań wpływających w szczególności na poprawę sytuacji dzieci z rodzin dysfunkcyjnych, podnoszenie w tych rodzinach świadomości społecznej oraz promowanie rodzinnego stylu życia.

Gmina Jabłonna realizuje od wielu lat działania skierowane do opieki nad dzieckiem i rodziną. Ustawa o wspieraniu rodziny wymaga skoordynowanych i planowych działań mających na celu przywrócenie rodzinie zdolności do wypełniania prawidłowych funkcji rodzicielskich. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w wychowywaniu dzieci może być osiągnięta przez współpracę wszystkich instytucji i służb zajmujących się problemami w rodzinie.

Przedłożony Radzie Gminny Program Wspierania Rodziny wyczerpuje wymogi wynikające z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Przyjęcie uchwały jest więc zasadne.